

Akadēmiskā atzīšana:

normatīvais regulējums, procedūras un
terminoloģija

2015

- Izglītības dokumentu **akadēmisko atzīšanu** veic tajos gadījumos, kad dokumenta īpašnieks:
 - vēlas turpināt studijas
 - strādāt profesijā, kurā ir nepieciešams noteikts izglītības līmenis.

Akadēmiskās atzīšanas pamatprincipi:

- akadēmiskā atzīšana nenotiek automātiski (katrs gadījums tiek **skatīts individuāli**)
- lesnieguma izskatīšanas ilgumam no brīža, kad tiek saņemta visa nepieciešamā informācija no dokumenta īpašnieka vai izdevējiestādes, nevajadzētu pārsniegt **4 mēnešus**

Iesniedzamie dokumenti

- Iesniegums AIC
- Visi dokumenti, kas apliecina piešķirto kvalifikāciju (piemēram, diploms un atzīmju izraksts)

Nodibinājuma „Akadēmiskās informācijas centrs”
direktorei Baibai Ramiņai

(Iesniedzēja vārds, uzvārds, pers. kods)

dzīv. _____
(adrese, tālruņa numurs)

e-pasts:

IESNIEGUMS

Rīgā

2014.gada ____.

1. Lūdzu izskatīt pievienotos dokumentus un sniegt atzinumu par to atzišanu Latvijā :

- ☐ Turpmākām studijām, mācībām ☐ Darbam
☐ Citiem mērķiem _____
(uzrādīt)

2. Pievienotas šāda dokumenta kopijas:

Vārds, uzvārds, kam izsniegts dokuments , personas kods	
Dokumenta nosaukums	
Mācību ilgums	No _____ līdz _____
Skolas nosaukums	
Valsts, kur atrodas skola	
Nodarbības notikušas klātienēs/neklātienēs nodaļā (ierakstīt pareizo) un norādīt grupas Nr.	
Norādīt valsti, pilsētu, ielu, mājas Nr., kur notikušas nodarbības	

- ☐ Atzīmju izraksts _____ lapas
☐ Citi dokumenti _____ lapas
(uzrādīt)

3. Ziņas par iepriekšējo izglītību

Dokumenta nosaukums	
Mācību ilgums	No _____ līdz _____
Skolas nosaukums	
Valsts	

Akadēmiskās informācijas centra izziņa tiks izsniegta Lisabonas konvencijas Paskaidrojošā ziņojumā noteiktajā saprātīgajā termiņā, t.i., nepārsniedzot 4 (četrus) mēnešus no dokumentu iesniegšanas brīža.

Ar parakstu apliecinu sniegto ziņu pareizību un piekrišanu, ka informācija par iesniegto izglītības dokumentu tiks pieprasīta izdevējiesādai:

(dokumentu iesniedzēja paraksts)

Sagatavoto izziņu vēlos saņemt pa pastu ☐

Sagatavoto izziņu saņemšu AIC birojā ☐ (ja izziņa netiks izņemta 2 mēnešu laikā, tā tiks nosūtīta pa pastu)

Izskatot dokumentus, jāņem vērā:

- Valsts atzītu izglītības dokumentu kārtība ir saistīta ar izdevējvalsts dokumentu izsniegšanas tradīcijām
- ASV oficiāls izglītības dokuments ir tikai sekmju izraksts, ko izdevējiestāde pa tiešo nosūta uzņemošajai iestādei, bet diplomam ir vairāk reprezentatīvs raksturs
- Spānijā un Francijā izglītības dokumentus par grāda piešķiršanu izsniedz valsts pārvaldes institūcijas, bet sekmju izrakstus – izglītības iestādes

Iepriekšējo izglītību apliecinoši dokumenti

- Lai precīzāk vērtētu kvalifikāciju, var tikt prasīti iepriekšējo izglītību apliecinoši dokumenti
- Tas ir svarīgi, lai noskaidrotu, vai iepriekšējās izglītības pakāpe ir iegūta valsts atzītā izglītības iestādē, cik gadu persona ir mācījusies, lai iegūtu attiecīgu izglītības līmeni (norāda AIC iesniegumā)

Dokumentu autentiskums

1. Dokumentu oriģinālu uzrādīšana
2. Legalizācija (atbilstoši LR Dokumentu legalizācijas likumam)

Svarīgi, lai tiktu legalizēts dokumenta oriģināls, jo legalizējot notāra apstiprinātu kopiju, tiek legalizēts (apstiprināts) notāra paraksts, bet nevis dokumenta izdevēja paraksts.

Daudzās valstīs notārs tikai apstiprina, ka kopija atbilst oriģinālam, bet notārs neatbild par uzrādītā dokumenta izdošanas likumību.

- Izglītības dokumenta legalizācija ir gana sarežģīts process, tādēļ AIC parasti neprasa legalizēt to valstu, kas ir ENIC/NARIC tīklā, izglītības dokumentus, jo šo dokumentu autentiskumu iespējams pārbaudīt ar citām metodēm.

Citas dokumentu autentiskuma pārbaudes metodes

- Salīdzināšanas metode (datu bāze ar citu valstu dokumentu paraugiem)
- Pieprasījuma nosūtīšana uz izdevējiestādi ar lūgumu apstiprināt dokumenta izsniegšanu
(Krievija, Ukraina)
- Citu valstu izglītības dokumentu reģistri
(Kirgīzija, Moldova, Bangladeša)
maksas reģistri WAEC un NECO

Dokumentu tulkojumi

- Papildus izglītības dokumentiem var tikt prasīts tulkojums (dokumenti no Brazīlijas portugāļu val., no Ķīnas)
- AIC cenšas mazināt birokrātiskos šķēršļus un izvērtē, kad tulkojums patiešām ir vajadzīgs
- Ļoti bieži tulkojums var tikt izmantots kā neformāls atzīšanas mēģinājums (franču baccalaureat – vidējās izglītības noslēguma dokuments nereti tiek tulkots kā bakalaurs)
- Tulkojums bez oriģināla netiek vērtēts

Izglītības dokumenta statuss

- Sakarā ar izglītības sistēmu un augstskolu dažādību, izglītības dokumenta statuss nevar tikt noteikts, neņemot vērā iestādes un programmas statusu izdevējvalstī
- Ir jānoskaidro, vai dokuments ir valsts atzīts dokuments izdevējvalstī, vai to ir izdevusi iestāde, kurai ir tiesības izdot noteiktas pakāpes izglītības dokumentus

(informācija ir pieejama ministrijās, kvalitātes novērtēšanas centros)

- Jāņem vērā, ka dažās valstīs (Spānijā, Francijā) valsts augstskolas var izsniegt ne tikai valsts atzītus grādus, bet arī savus augstskolas grādus.
- Tikai izdevējvalstī valsts atzīti izglītības dokumenti var tikt pielīdzināti kādam Latvijā izsniegtam valsts atzītam izglītības dokumentam

- Ir jānoskaidro, vai iesniegtais izglītības dokuments ir noslēguma vai tikai pagaidu dokuments
(tas parasti ir ierakstīts pašā dokumentā vai arī uz to norāda dokumenta nosaukums)
- Indijas, Nepālas augstskolas izsniedz pagaidu dokumentus par grāda ieguvu un īstos diplomus tikai pēc gada un vairāk
- Itālija, Spānija, Lielbritānija – pēc kāda laika

Izglītības dokumenta līmenis

- Lai pielīdzinātu iesniegto diplomu, ir jābūt pietiekamai informācijai par šī diploma vietu izdevējvalsts izglītības sistēmā
- Atšķiras gan studiju ilgums, gan diplomu nosaukumi – *licence, laurea, bakalauras* (bakalaurs)
- Atšķiras arī augstskolas pēc profesionālās un akadēmiskās izglītības (Vācijā *fachhochschulen*, Nīderlandē *hogenshulen*)

- Lai pielīdzinātu diplomu Latvijā izsniegtam maģistra diplomam, jāņem vērā **Augstskolu likums (1995)** <http://likumi.lv/doc.php?id=37967>, kas nosaka, ka maģistra programmas pilna laika studiju ilgums ir viens vai divi gadi ar noteikumu, ka kopējais bakalaura un maģistra studiju ilgums nav mazāks par pieciem gadiem.
- Pakistānā ir iespējams iegūt bakalauru 2 gados, kas nekādi neatbilst Latvijā izvirzītajām prasībām bakalaura grāda ieguvei (6-8 semestri – **Ministru kabineta 2002.gada noteikumi Nr2** Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu)

Būtiskas atšķirības

- Būtiskas atšķirības nosaka kompetentā iestāde, nevis diploma īpašnieks
- Būtiskas atšķirības var būt iemesls neatzīšanai vai daļējai atzīšanai

(mācību ilgums vidusskolā – Armēnija 10 gadi,
HAVO Nīderlandē dod tiesības stāties tikai prof.augstskolās
nevis universitātēs, tēzes diploma pielikumā, studiju ilgums,
akadēmiskās tiesības)

Lēmuma pieņemšana

Izglītības likums <http://likumi.lv/doc.php?id=50759>

nosaka, ka AIC izsniedz izziņu par to, kādam Latvijā izsniedzamam izglītības dokumentam vai Latvijā piešķiramam akadēmiskajam grādam atbilst vai pielīdzināms ārvalstīs izsniegtais izglītības dokuments vai piešķirtais akadēmiskais grāds.

Lēmumu par izglītības dokumenta atzīšanu, pamatojoties uz AIC izziņu, pieņem:

- Studiju turpināšanai – kurā dokumenta īpašnieks vēlas turpināt studijas.
- Pieņemšanai darbā profesijās, kurās prof.darbība **nav reglamentēta** likumos – darba devējs
- Pieņemšanai darbā profesijās, kurās prof.darbība **ir reglamentēta** likumos – šajos likumos noteiktās institūcijas
- Izglītības turpināšanai pamatizglītības vai vidējās izglītības pakāpē - IZM

PSRS diplomu atzīšana

- Ministru kabineta noteikumi Nr.142

Rīgā 2012.gada 28.februārī

- Grādu un profesionālo kvalifikāciju pielīdzināšanas kārtība
- Izdoti saskaņā ar [Augstskolu likuma 59.panta](#) ceturto daļu

<http://likumi.lv/doc.php?id=244724>

Paldies par uzmanību!

aic@aic.lv
diplomi@aic.lv

